

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ A. R.**, bývajúcich v B., **2/ O. R.**, bývajúcего v B., proti odporkyni **L. P.**, bývajúcej v Č., zastúpenej JUDr. S. R., advokátom so sídlom v B., **o zaplatenie 4912,69 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Brezno, pod sp.zn. 5 C 216/2007 o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. septembra 2009, sp.zn. 15 Co 218/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Navrhovateľom 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Brezno rozsudkom z 5. júna 2009 č.k. 5 C 216/2007- 73 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ 4 913 eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Ohľadom úroku z omeškania konanie zastavil. Odporkyni uložil povinnosť nahradiť navrhovateľom 1/ a 2/ trovy konania, spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 294,76 eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 1 104,14 eur, všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že na základe tejto zmluvy navrhovatelia 1/ a 2/ poskytli odporkyni pôžičku v sume 230 000,-- Sk, ktorú sa odporkyňa zaviazala splatiť v piatich splátkach po 46 000,-- Sk a každý rok spolu s vyššie uvedenou sumou ešte aj 40 000,-- Sk, ktorá suma predstavovala „ ročnú prémieu“ a mala byť vyplatená v štyroch splátkach vždy k poslednému dňu kvartálu príslušného roka. Z listinných dokladov – príjmových pokladničných blokov mal za preukázané, že odporkyňa vyplatila sumu

156 300,-- Sk a bez dokladov sumu 30 000,-- Sk a 15 000,--, teda spolu 201 300,-- Sk. Navrhovatelia uznali, že odporkyňa vyplatila celkom sumu 280 000,-- Sk, pretože uznali vyjadrenie navrhovateľky 1/, že túto sumu celkove zaplatila. Domáhali sa od odporkyne doplatenia sumy 148 000,-- Sk, ktorá pozostávala z dvoch nezaplatených istín a to za rok 2004 a to sumy 46 000,-- Sk a za rok 2005 sumy 46 000,-- Sk a za rok 2004 zmluvný úrok 16 000,-- Sk a za rok 2005 zmluvný úrok 40 000 Sk. Tento dohodnutý úrok predstavoval sumu v percentuálnom vyjadrení 17,39 %. Keďže v čase poskytnutia pôžičky úrok stanovený Národnou bankou Slovenska predstavoval 17,6 %, súd prvého stupňa považoval úrok uplatnený navrhovateľmi 1/ a 2/ za primeraný. V časti týkajúcej sa úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka okresný súd konanie zastavil s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1 O.s.p. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 16. septembra 2009 sp. zn. 15 Co 218/2009 postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Navrhovateľom 1/ a 2/ trovy odvolacieho konania nepriznal. Konštatoval, že súd prvého stupňa riadne a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec správne právne posúdil. V celom rozsahu sa stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým uznal za dôvodný návrh navrhovateľov na zaplatenie sumy 148 000,-- Sk, ktorá pozostávala z istiny vo výške 92 000,-- Sk a taktiež aj pokiaľ rozhodol o zaplatení úrokov, ktoré boli zahrnuté v zmluve o pôžičke a pomenované ako „prémia“. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v ustanovení § 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p. Uviedla, že odvolací súd rozhodoval bez nariadenia pojednávania, čím nedošlo k zopakovaniu a doplneniu dokazovania v zmysle ustanovenia 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a v dôsledku toho k vade konania v intenciách ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie veci § 241 ods. 2 písm. c/. Ďalej uviedla, že „v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nebol dostatočne zistený skutkový stav“.

V dovolaní rozoberala skutkový a právny stav veci tak, ako ho uvádzala v konaní pred nižšími súdmi.

Navrhovatelia 1/ a 2/ sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade dovolaním odporkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie odporkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len

na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Odporkyňa odôvodňuje svoje dovolanie tým, že konanie je postihnuté inou vadou (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá mala spočívať v tom, že odvolací súd nenariadil pojednávanie. Z obsahu tejto námietky je zrejmé, že odporkyňa namieta odňatie možnosti konať pred súdom a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. O túto vadu konania ide vtedy, ak súd postupoval v konaní tak, že znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní došlo k odňatiu možnosti odporkyne konať pred súdom.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008), na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení, môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

V predmetnej veci je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa, teda mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a o veci aj správne rozhodol. Súd prvého stupňa rozhodol v predmetnej veci na pojednávaní a nejde tu ani o verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku, sídliska a pod. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej 16. septembra 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Postup odvolacieho súdu nemal za následok odňatie možnosti odporkyne konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo k znemožneniu realizácie jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa odporkyni znemožnila realizácia procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ ide o námietku odporkyne spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Z podaného dovolania ďalej vyplýva, že odporkyňa v dovolaní namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcami vytykaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešným navrhovateľom 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovatelia 1/ a 2/ však nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania (§ 151 ods.1 O.s.p.), a preto im ich dovolací súd nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 8. apríla 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :